

NICULESCU **kids**

Atlasul copiilor LUMEA

Țări, oameni, animale, recorduri

Andrea Schwendemann

Steagurile tuturor țărilor
din lume

Credite fotografi:

Copertă: Fotolia: 1expert (Fundal), Robert (Pui de tigru); DPA/Picture Alliance (Felix Baumgartner); istock: adamkaz (Tânăra); Uli Poetsch (Uluru)

Picture Alliance: Picture alliance/Mary Evans Picture Library (21 dr-s), Picture Alliance/NHPA/photoshot (29 dr-j), Picture Alliance/AP Photo (30 c-j), Picture Alliance/akgimages/RIA Novosti (36 dr-j), Picture Alliance/DPA (37 s), Picture Alliance/DPA (41 s), Picture Alliance/Robert Harding World Imagery (43 c-j)

Fotolia: Damian (Agrafă de birou), isarpic (Foai de caiet), homydesign (Bilet verde), Anton Balazh (8 s), Klaus Rose (11 st-j), amphotolt (11 dr-j), Vlad Ivantcov (12 dr-s), demarfa (14 c), Anatoly Ustinenko (15 s), Dmitry Pichugin (15 j), chaosdiver (16f. s), Ralf Gosch (16 c), Ariane Citron (17 s), zhaubasar (18f. s), clearviewstock (18 c), HappyAlex (18 jst), Karin Jähne (19 c), axily (19 c-j), Kathleen Rekowski (19 dr-j), Patryk Kosmider (20 c-st-s), JAY (20 c-st-j), Evgen (21 dr-s), ellensmile (21 j), tongo_foto (22f. s), AM Design (22 st-j), humbak (23 c-j), Sebastian Hensel (24 s), LianeM (24 c-j), Gargonia (25 dr-s), MasterLu (25 c), Lambros Kazan (25 j), frank11 (26 s), mattiaath (27 s), christofmuller (27 st-j), Eric Gevqert (27 c-j), Galyna Andrushko (28 dr-s), Phattman (30 st-j), Benschot (32 c-s), Rudolf Tepfenhart (32 c-j), ayazad (32 dr-j), Fotoimp (33 c-s), Galyna Andrushko (33 c-j), mik ivan (34 s), Anatoly Butyrin (34 j), Hunta (35), Vladitto (36 c), darkbird (36 st-j), cescassawin (37 j), Uryadnikov Sergey (38 j), wusuwei (39 s), Patrick (40 s), potowizard (40 c), aquablue71 (40 j), hotshotsworldwide (43 dr-j; 45 c-j), jgorzynik (44 dr-s), kaschibo (45 dr-j), UbjsP (46 c-s), mgkujipers (49 s), Roman Gorielov (51 c), KaYann (51 st-j), patronestaff (51 dr-j), Maxim Tupikov (52 dr-s), staphy (53 dr-s)

Geoportal Berlin/DOP20RGB: 12 (c-dr)

Istock: billnoll (Hârtie reciclată), 101cats (8f. s), Claudiad (17 dr-j), 4FR (17 c-j), MOF (20 j), bucky_za (29 s), studioakant (31 s), kodda (31 c-dr-s), Prosyarov (34 c), Himagine (38 c), menabrea (39 j), KenCanning (44 st-s), hockeymom4 (46 s), pixzzle (47 j), wsfurlan (51 s), HuntedDuck (52 dr-j), kshevtsov (52f. c), KeithSzafranski (53 dr-j)

Reuters: Howard Burditt (27dr-j)

Shutterstock: Faiz Zaki (41 j), James Michael Dorsey (28 st-s)

Uli Poetsch: Anzii (14 dr-j), Uluru (42 c)

Wikimedia Commons: Yaan (9 st-s), Biblioteca Congresului SUA (9 dr-s), LockheedMartin (11 c-st), Olegiwit/ccbysa3.0 (23 c-dr-s), Karsen Dörre/ccbysa3.0 (23 c-dr-j), Prof saxx/ccbysa3.0 (24 st-j), Dan Lundberg/ccbysa2.0 (29 c-j), Luca Galuzzi/ccbysa2.5 (31 c-dr-j, 49 st-j și dr), Grădina Botanică a SUA (38 s), Jakub Halun/ccbysa3.0 (41 c), Janderk/ccbysa2.0 (42 j), Lubasi/ccbysa2.0 (48 st-s), NOAA Photo Library/ccby2.0 (52f. j)

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
SCHWENDEMANN, ANDREA

Atlasul copiilor: lumea: țări, oameni, animale, recorduri / Andrea Schwendemann;
trad. Maria Tudosescu. - București: Editura Niculescu, 2020

Index

ISBN 978-606-38-0369-7

I. Tudosescu, Maria (trad.)

91

© 2014 by Ravensburger Verlag GmbH, Ravensburg (Germany)
Titlu original: *RAVENSBURGER KINDER WELTATLAS. Länder, Menschen, Tiere & Rekorde*
by Andrea Schwendemann

© Editura NICULESCU, 2020

Bd. Regiei 6D, 060204 – București, România

Telefon: 021 312 97 82; Fax: 021 314 88 55

E-mail: editura@niculescu.ro

Internet: www.niculescu.ro

Comenzi online: www.niculescu.ro

Comenzi e-mail: vanzari@niculescu.ro

Comenzi telefonice: 0724 505 380, 021 312 97 82

NICULESCUkids este un imprint al Editurii NICULESCU

Ilustrații: *Jochen Windecker*
Hărți: *Ralf Bitter*

Redactor: *Renata Roșu*
Tehnoredactor: *Lucian Curteanu*
Adaptare copertă: *Carmen Lucaci*

ISBN 978-606-38-0369-7

Toate drepturile rezervate. Nicio parte a acestei cărți nu poate fi reprodusă sau transmisă sub nicio formă și prin niciun mijloc, electronic sau mecanic, inclusiv prin fotocopiere, înregistrare sau prin orice sistem de stocare și accesare a datelor, fără permisiunea Editurii NICULESCU.
Orice nerespectare a acestor prevederi conduce în mod automat la răspunderea penală față de legea națională și internațională privind proprietatea intelectuală.

Editura NICULESCU este partener și distribuitor oficial **OXFORD UNIVERSITY PRESS** în România.
E-mail: oxford@niculescu.ro; Internet: www.oxford-niculescu.ro

Cuprins

Înainte să începem

Bun venit, dragă cititorule! → 4

Toată lumea într-o carte? → 6

Ce este scara unei hărți? → 8

Hărți ale lumii

Recorduri mondiale → 10

Recorduri ale țărilor → 12

Recorduri climatice → 14

Recorduri marine → 16

Continente și regiuni

Europa → 18

Africa → 22

Vestul și sudul Asiei → 26

Nordul și centrul Asiei → 30

Sudul și sud-estul Asiei → 34

Australia, Noua Zeelandă și Oceania → 38

America de Nord și America Centrală → 40

America de Sud → 44

Arctica → 48

Antarctica → 49

Steagurile lumii → 50

Răspunsuri → 53

Index → 54

Bun venit, dragă cititorule!

Planeta Pământ – fotografie din spațiu realizată de sateliți

Desen rupestru care reprezintă un mamut

Çatal Hüyük: în prim-plan orașul, în spate cei doi vulcani

Vrei să te alături călătoriei noastre în jurul lumii? Să ajungi în pădurile amazoniene, la piramidele egiptene și în cel mai mare oraș din lume, Tokyo? De ce ai nevoie? Nu de foarte multe, nici măcar nu trebuie să te urci în avion. Este de ajuns să urmărești cu degetul pe hartă. Tocmai de aceea, aventura ta poate începe chiar acum! Dar mai întâi vei afla cum se orientau oamenii înainte să existe instrumente de navigație. În plus, vei învăța cum un lucru atât de mare și de rotund, precum planeta noastră, poate încăpea într-un mic atlas dreptunghiular ca acesta sau de ce fiecare hartă are nevoie de o scară cu care să poți măsura.

De la desenele rupestre cu mamuți până la navigație

Hărțile sunt interesante deoarece spun povești despre lume. Dar oare cum era când strămoșii noștri străbăteau lumea pe jos, călare sau pe corăbii, fără hărți sau instrumente de navigație? Cel mai probabil, se rătăceau des. De unde să știe ei că lumea nu se sfârșește de cealaltă parte a oceanului, ci mai există un continent? Astfel au descoperit rute noi și au început să cunoască lumea din ce în ce mai bine. Cu 38 000 de ani în urmă, oamenii preistorici au început să picteze diferite semne pe pereții stâncilor, de exemplu siluete de mamuți. Acestea pot fi considerate primele indicatoare, care îndrumau – probabil – spre regiunile de vânătoare.

Prima hartă a lumii

În jurul anului 7400 î.H., oamenii au întemeiat primul oraș din lume – pe teritoriul Turciei de astăzi –, numit Çatal Hüyük. Locuitorii au desenat un plan al orașului pe peretele unei case, probabil prima hartă a lumii: și-au desenat casele, dar și cei doi vulcani aflați în apropierea așezării.

Cea mai veche hartă a lumii

Câteva secole mai târziu, oamenii au început să își facă o imagine de ansamblu a lumii. Filosoful grec Anaximandru a realizat în anul 555 î.H. o reprezentare plană a Pământului – s-ar părea că este prima planisferă realizată. Din păcate, originalul a dispărut.

Harta lumii desenată de coreeni

↑ Totul depinde de perspectivă

În anul 1402 a fost desenată o altă hartă a lumii. Aceasta arăta lumea așa cum și-o imaginau, pe atunci, coreenii: Coreea este desenată mult mai mare decât este în realitate. În schimb, Africa și Europa sunt foarte mici.

Câte continente există?

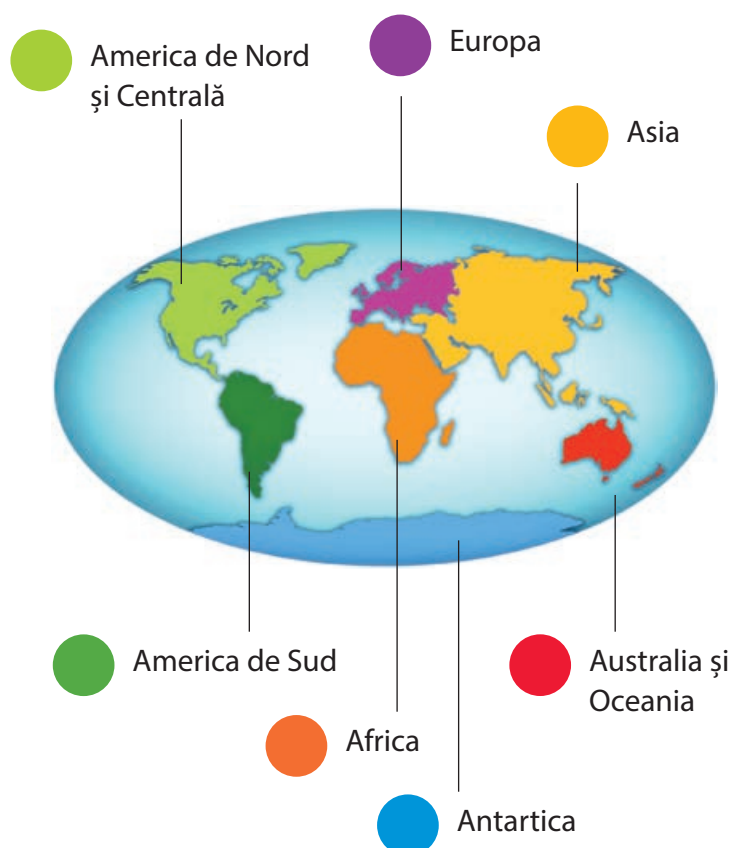
Cuvântul „continent” provine din limba latină (*terra continens*) și înseamnă „pământ legat”. Cercetătorii însă se contrazic încă în ceea ce privește împărțirea bucăților de pământ. Majoritatea consideră că există șapte continente: Europa, Africa, Asia, Australia și Oceania, America de Nord și Centrală, America de Sud, Antarctica. Aceeași împărțire o vei găsi și în acest atlas. Arctica este însă o excepție și nu poate fi numită continent deoarece nu este alcătuită dintr-un teritoriu uscat, ci din bucăți înghețate formate din apa Oceanului Arctic.

Harta lumii realizată de Martin Waldseemüller

↑ Un continent nou

Pe harta lumii realizată în 1507 de cartograful Martin Waldseemüller din Freiburg apare pentru prima oară cuvântul „America”. El a botezat continentul după navigatorul italian Amerigo Vespucci. Cu toate acestea, Cristofor Columb a ajuns acolo înaintea lui Vespucci. Adevărații descoperitori ai Americii nu au fost însă europenii, ci oamenii preistorici, ai căror urmași trăiesc astăzi în Siberia. Ei ocupaseră deja America de mai bine de 15 000 de ani.

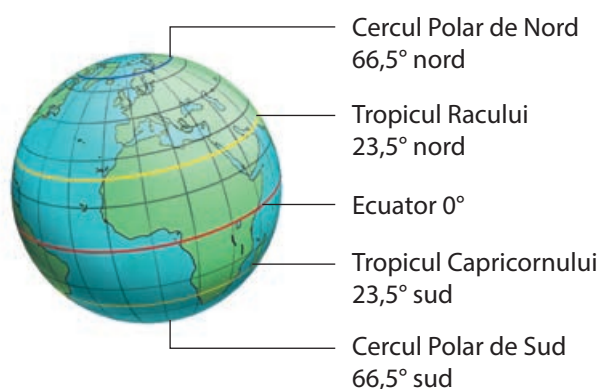

Toată lumea într-o carte?

Nu este deloc ușor să reprezinti globul pământesc, cu circumferința sa de 40 000 km, într-o carte dreptunghiulară. Pentru a putea face acest lucru, cartograful trebuie să apeleze la câteva trucuri. Cartograful este un om de știință care desenează hărți, trasee sau planuri ale orașelor.

Cea mai realistă reprezentare a planetei este pe un glob, deoarece păstrează forma originală.

De ce globul pământesc are linii?

Un glob este secționat cu grijă, astfel încât tu să poți găsi orice loc de pe Pământ. Liniile orizontale se numesc **paralele** și sunt în număr de 180. Cea mai cunoscută paralelă este **Ecuatorul**, care împarte Pământul în emisfera nordică și emisfera sudică. Apoi mai există 360 de linii verticale, care se numesc **meridiane**. Dar nu sunt desenate toate liniile, altfel nu ai mai putea înțelege nimic din globul pământesc.

De la glob la hartă

Cum reușesc oamenii de știință să reprezinte suprafața rotundă a Pământului pe o hartă plată?

1.

Sigur, Pământul nu este o portocală. Dar imaginează-ți că ar fi.

2.

Ai putea, atunci, să o decojești pur și simplu.

3.

Așezând „coaja” pe masă observăm rapid că nu obținem o suprafață plină, ci că harta are câteva găuri în ea.

4.

Pentru a obține o hartă, cartografii trebuie să umple aceste „găuri”. De aceea ei întind, măresc sau micșorează puțin întinderile de pământ. Rezultatul acestei operațiuni se numește **proiecție cartografică**.

Sistem de navigație pornit, adio hărți?

Oare mai avem nevoie de hărți? Doar există GPS-ul. Cu ajutorul acestuia poți găsi orice traseu de biciclete, iar părinții tăi pot conduce mașina pe străzile unui oraș pe care nu îl cunosc. Răspunsul, însă, este: da, mai avem nevoie de hărți. Deoarece ele funcționează și pe ploaie, și când ți se descarcă telefonul sau când nu merg sateliții, și, mai ales, îți oferă o perspectivă amplă. Și, bineînțeles, nici GPS-ul nu ar funcționa fără hărți.

Cu hartă și busolă

Dacă ai aceste două instrumente cu tine, nu te poți rătăci. Iată cum funcționează: pe hartă, nordul este mereu sus. Busola îți arată unde se află nordul în natură: întoarce busola până ce vârful acului se oprește pe litera N, adică nord. Acum știi și în ce direcție se află sudul, vestul și estul.

Natura pe post de ghid

Dacă ai lăsat busola și harta acasă, te ajută natura. De exemplu, mușchiul crește pe partea nordică a trunchiului copacilor. Astfel știi că în acea parte se află nordul. În Germania, vântul și ploaia bat cel mai adesea dinspre vest. De aceea, plantele sunt înclinate spre est.

Așa funcționează sistemul de navigație

Mai mult de treizeci de sateliți se rotesc în jurul planetei noastre, la o distanță de 20 000 de kilometri de ea. GPS (care în limba română se citește *gi-pi-es*) este prescurtarea pentru „Global Positioning System”, care înseamnă „Sistem de Poziționare Globală”. Sateliții trimit semnale către mini-calculatoare – adică sisteme de navigație. Acestea calculează poziția exactă și o afișează pe ecranul GPS-ului tău.

Europa

Știi că Europa este destul de sălbatică? Pe acest continent foarte dens populat poți descoperi multe animale sălbatice: urșii bruni traversează munții Pirinei – în Spania –, lupii urlă prin pădurile din Brandenburg – în Germania –, zimbrii pasc în Polonia și România, caprele de munte se cațără prin Alpi și Carpați, iar renii se plimbă prin Scandinavia.

 Ce este watt? Regiunea „Watt” se află pe coasta Mării Nordului – între Germania, Danemarca și Țările de Jos – și are un peisaj natural nemaîntâlnit: când pământ, când mare, în funcție de marea. Aici poți descoperi circa 10 000 de specii de animale și plante, de exemplu: foca cenușie, scoicarul, viermele-de-nisip și crabul.

RĂSPUNDE LA ÎNTREBĂRI!

1. Unde poți găsi pietre de chihlimbar valoroase?
2. Cum se numesc cele șase mari lanțuri muntoase din Europa?
3. Unde se varsă Volga?

 Fierbinte! Nicăieri nu există atât de multe izvoare fierbinți ca în **Islanda**. Aici țâșnesc gheizere din când în când și aruncă un val de apă fierbinte la câțiva metri în aer. ➔

Cel mai sudic punct din Spania se află la doar 15 kilometri depărtare de Africa.

 Muntele care scuipă! **Muntele Etna**, de pe insula italiană Sicilia, este cel mai înalt vulcan din Europa, având aproximativ 3 300 de metri. Este unul dintre puținii vulcani care mai scoate, din când în când, cenușă și lavă fierbinte. De aceea nu are o înălțime fixă, aceasta schimbându-se la fiecare erupție.

Natură și animale

Suprafață: 10,5 milioane de km²

Record: Cel mai activ vulcan din Europa – Etna

Munții Ural, care se întind pe mai mult de 2 400 de kilometri, despart Europa de Asia. Chiar dacă porțiunile de pământ sunt unite, ele reprezintă două continente.

1 Cel mai lung fluviu din Europa este **Volga**. Acesta parcurge o distanță de 3 530 de kilometri într-o singură țară: Rusia. Pe podium poate urca și **Dunărea**, al doilea cel mai lung fluviu european. Izvoarele sale se află în Munții Pădurea Neagră, iar în drumul său de 2 850 de kilometri trece prin zece țări, revărsându-se apoi în Marea Neagră.

➔ Volga

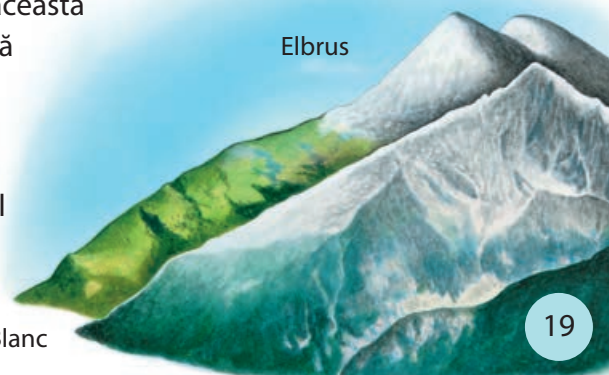
Dunărea

1 Pe **coasta Mării Baltice** poți găsi chihlimbar. Acesta este o rășină provenită din pădurile de conifere care creșteau aici cu milioane de ani în urmă. Râurile au dus-o în mare, unde s-a scufundat. De-a lungul timpului, a fost acoperită de nisip, praf și pietre. În absența contactului cu aerul, s-a transformat în chihlimbar. În unele bucăți poți găsi relicve de insecte sau plante.

2 Unde se află cel mai înalt munte? La această întrebare există două răspunsuri. Dacă acceptăm că Munții Caucaz aparțin Europei, atunci câștigă **Elbrus**, din Rusia, care are 5 642 de metri înălțime. Pentru cei care îi consideră însă ca aparținând Asiei, răspunsul este altul: învingătorul este **Mont Blanc** din Munții Alpi, cu 4 810 metri. ➔

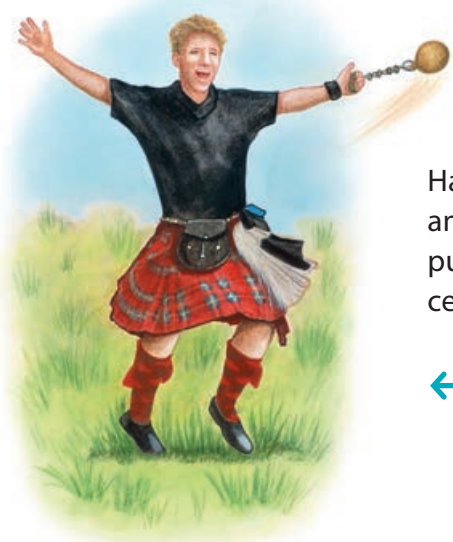
Elbrus

Mont Blanc

Europa

Ce ai tu în comun cu un băiat care locuiește pe o insulă grecească și cu o fată din Londra? Toți sunteți europeni – chiar dacă vorbiți limbi complet diferite și locuiți foarte departe unul de celălalt. Al doilea cel mai mic continent din lume este alcătuit din 46 de state, 27 dintre ele fiind membre ale Uniunii Europene – UE.

 Aruncă cârnatul: În munții din **Scotia** oamenii iau parte la jocuri nebune, cum ar fi aruncarea buștenilor și aruncarea Haggis-ului. Haggis este un fel de mâncare scoțian, un amestec din ovăz și intestine de animale pus într-un stomac de oaie. Câștigă cel care îl aruncă cât mai departe.

 Maeștrii preistorici: Patru băieți au descoperit, cu mai mult de 70 de ani în urmă, niște picturi rupestre într-o peșteră din sudul Franței – imaginile reprezintă scene de vânătoare și animale: vite, cai și cerbi. Aceste picturi de la **Lascaux**, devenite între timp celebre, sunt vechi de aproximativ 17 000 de ani.

 Bazilica Sf. Petru, Roma

 Atât de mic! Statul Vatican este cea mai mică țară din lume – are 800 de locuitori – și se află în mijlocul orașului Roma. Conducătorul mini-țării este Papa. Aici se vorbește limba italiană și limba latină.

OCEANUL ATLANTIC

Marea Mediterană

A F R I C A

Țări și oameni

Număr de țări: 46
Populație: 740 de milioane

 Cea mai faimoasă **roată** din lume este „London Eye” (Ochiul Londrei) – are 135 de metri înălțime și este una dintre atracțiile capitalei Marii Britanii.

Cât de comod! Când îți petreci vacanța în Spania, îți plătești înghețata cu **euro**. Optsprezece țări europene au intrat, între timp, în Zona Euro și toate au introdus această monedă ca mijloc de plată. Dar nu în toate țările Uniunii Europene poți plăti cu euro. Dacă te duci să mănânci ceva în Marea Britanie, ospătarul așteaptă „pound”, adică liră sterlină.

 Finlandezilor le place căldura: În țările scandinave, iarna este întuneric și frig pentru un timp îndelungat. De aceea, nu este de mirare că oamenilor le place să stea în **saună**. În Finlanda trăiesc cinci milioane de oameni, pentru care există două milioane de saune.

 A fost odată ca niciodată un domnitor român. Se numea Vlad Țepeș și a trăit în secolul 15. Acesta a căpătat porecla „Țepeș” pentru că își trăgea dușmanii în țeapă (și asta i-a înfricoșat pe toți). După el a fost inspirată legenda **Contelui Dracula**.

↑ Moscheea Albastră

 Jumătate în Europa, jumătate în Asia: **Istanbul** este o metropolă turcă aflată pe malul Bosforului. O parte din ea se află în Europa, iar cealaltă se află în Asia – acest lucru este unic! Istanbul a fost întemeiat în anul 660 î.H.

 Poporul la putere! Cu peste 2 500 de ani în urmă, în **Atena** – capitala Greciei – a apărut democrația.

Acropola din Atena

Steagurile lumii

Europa

Albania

Andorra

Austria

Belarus

Belgia

Bosnia și
Herțegovina

Bulgaria

Cehia

Cipru

Croația

Danemarca

Elveția

Estonia

Finlanda

Franța

Germania

Grecia

Irlanda

Islanda

Italia

Kosovo

Letonia

Liechtenstein

Lituania

Luxemburg

Macedonia

Malta

Marea Britanie

Moldova

Monaco

Muntenegru

Norvegia

Polonia

Portugalia

România

San Marino

Serbia

Slovacia

Slovenia

Spania

Suedia

Țările de Jos

Ucraina

Ungaria

Vatican

Africa

Algeria

Angola

Benin

Botswana

Burkina Faso

Burundi

Camerun

Capul Verde

Ciad

Coasta de Fildeș

Comore

Djibouti

Egipt

Eritrea

Etiopia

Gabon

Gambia

Ghana

Guineea

Guineea-Bissau

Guineea Ecuatorială

Kenya

Lesotho

Liberia

Libia

Madagascar

Malawi

Mali

Maroc

Mauritania

Mauritius

Mozambic

Namibia

Niger

Nigeria

Republica
Africa de Sud

Republica
Centrafricană

Republica Congo

Republica
Democrată Congo

Rwanda

São Tomé și Príncipe

Sahara Occidentală

Senegal

Seychelles

Sierra Leone

Somalia

Sudan

Sudanul de Sud

Swaziland

Tanzania

Togo

Tunisia

Uganda

Zambia

Zimbabwe